

ที่ กค 0410.3/ว 524

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม.10400

30 ธันวาคม 2548

เรื่อง แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีในระบบ GFMIS

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีเมื่อจัดทำรายงานการเงินในระบบ GFMIS

ด้วยการปรับปรุงบัญชีเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการก่อนการจัดทำรายงานการเงิน เพื่อให้ข้อมูล
ในระบบ GFMIS เป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้องและจะทำให้การแสดงผลรายงานการเงินในระบบ MIS ของ
ผู้บริหารมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการเงิน โบนัส ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้าง
ในระบบ GFMIS แสดงข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และสอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชี
ที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงขอให้ส่วนราชการดำเนินการปรับปรุงบัญชี ณ วันที่จัดทำรายงานการเงิน
ตามแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีในระบบ GFMIS ปราบปรามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง สำหรับการจัดทำรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 หากส่วนราชการใดยังไม่ดำเนินการ
ปรับปรุงบัญชีในระบบ GFMIS ขอให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาเปิด Period ซึ่งจะแจ้งให้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป
อนึ่ง ท่านสามารถเปิดดูหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรอนงค์ มณีกาญจน์)

รองอธิบดีรักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ

โทร.0-2270-0370

โทรสาร.0-2271-2920

www.cgd.go.th

แนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชีในระบบ GFMS
แบบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ว 527 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2548

ก่อนการจัดทำรายงานการเงินจะต้องปรับปรุงบัญชีเพื่อให้มีการปรับมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สิน
ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยมีรายการที่จะต้องปรับปรุงดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
2. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
3. รายได้ค้างรับ
4. รายได้รับล่วงหน้า
5. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
6. ค่าเสื่อมราคาหรือ ค่าตัดจำหน่าย
7. วัสดุคงคลัง

1. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

เมื่อจัดทำรายงานการเงินให้ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้จ่าย
ชำระเงินออกไปเช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา เป็นต้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ณ วันที่จัดทำรายงานให้สำรวจจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้
จ่ายชำระหรืออาจประมาณการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ณ วันที่จัดทำรายงานการเงิน แล้วนำมาปรับปรุงรายการบัญชี
กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZFBS1 ประเภทเอกสาร SQ หรือ ZGL_JV
กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 02 ประเภทเอกสาร SQ หรือแบบ บข 01 ประเภท
เอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท 5x x x x x x x x x)

เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ระบุประเภท 21020401x x)

1.2 เมื่อขึ้นงวดบัญชีใหม่ให้กลับรายการที่ได้บันทึกไว้เมื่อจัดทำรายงาน
กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้ คำสั่งงาน F.81 ประเภทเอกสาร SR หรือในกรณีที่บันทึก
ด้วยคำสั่งงาน ZGL_JV จะต้องกลับรายการด้วย คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader
ให้ใช้แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ระบุประเภท 21020401x x)

เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท 5x x x x x x x x x)

1.3 เมื่อจ่ายชำระเงินสำหรับค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในงวดบัญชีใหม่ให้บันทึกรายการขอเบิกตามขั้นตอนปกติ สำหรับจำนวนเงินที่ได้จ่ายในงวดบัญชีใหม่ไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีใหม่ เนื่องจากบัญชีค่าใช้จ่ายที่บันทึกในขั้นตอนนี้จะหักล้างกับบัญชีค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการกลับรายการ

2. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

การบันทึกรายการค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าสามารถรับรู้ได้ 2 วิธี คือรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือรับรู้เป็นสินทรัพย์ ดังนั้นการปรับปรุงรายการ ณ วันที่จัดทำรายงานจึงจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการรับรู้รายการข้างต้น

2.1 กรณีรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย

2.1.1 เมื่อจ่ายเงินสำหรับรายการค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและได้บันทึกรับรู้เป็นบัญชีค่าใช้จ่าย โดยมีวิธีบัญชีปรากฏ ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท 5x x x x x x x x x)
เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินจากรัฐบาล(4307010101) หรือ
รายได้.....(ระบุประเภท 43xxxxxxxx)

2.1.2 เมื่อจัดทำรายงานให้ปรับปรุงจำนวนค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าที่ยังไม่ได้รับบริการเป็นสินทรัพย์ กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (ระบุประเภท 110601010x)
เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท 5x x x x x x x x x)

2.1.3 เมื่อขึ้นงวดบัญชีใหม่ให้กลับรายการที่ได้บันทึกไว้เมื่อจัดทำรายงาน กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท 5xxxxxxxxx)
เครดิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (ระบุประเภท 110601010x)

4. รายได้รับล่วงหน้า

การบันทึกรายการรายได้รับล่วงหน้าสามารถรับรู้ได้ 2 วิธี คือรับรู้เป็นรายได้หรือรับรู้เป็นหนี้สิน ดังนั้นการปรับปรุงรายการ ณ วันที่จัดทำรายงานจึงจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการรับรู้รายการข้างต้น

4.1 กรณีรับรู้เป็นรายได้

4.1.1 เมื่อรับเงินสำหรับรายการรายได้รับล่วงหน้าและได้บันทึกบัญชีเป็นบัญชีรายได้ มีวิธีบัญชีที่ปรากฏในระบบ GFMS เป็นดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101)

เครดิต รายได้..... (ระบุประเภท 43x x x x x x x)

4.1.2 เมื่อจัดทำรายงานให้ปรับปรุงจำนวนรายได้เป็นรายได้รับล่วงหน้าตามจำนวนรายได้คงเหลือที่ยังไม่ให้บริการ กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกการบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้..... (ระบุประเภท 43x x x x x x x)

เครดิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท 21030101xx)

4.1.3 เมื่อขึ้นงวดบัญชีใหม่ให้กลับรายการที่ได้บันทึกไว้เมื่อจัดทำรายงาน

กรณีบันทึกผ่านเครื่อง Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกการบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท 21030101xx)

เครดิต รายได้..... (ระบุประเภท 43XXXXXXXX)

4.2 กรณีรับรู้เป็นหนี้สิน

4.2.1 เมื่อรับเงินสำหรับรายการรายได้รับล่วงหน้าและได้บันทึกบัญชีเป็นบัญชีหนี้สิน มีวิธีบัญชีที่ปรากฏในระบบ GFMS เป็นดังนี้

เดบิต เงินสดในมือ (1101010101)

เครดิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท 21030101x x)

4.2.2 เมื่อเกิดรายได้ในงวดบัญชีให้บันทึกลดยอดรายได้รับล่วงหน้าและรับรู้เป็นรายได้ตามจำนวนที่ได้รับบริการ กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกการบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุประเภท 21030101xx)

เครดิต รายได้..... (ระบุประเภท 43x x x x x x x)

4.2.3 เมื่อจัดทำรายงานไม่ต้องปรับปรุงรายการบัญชีแต่อย่างใด

5. ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เมื่อจัดทำรายงานให้ประมาณการหนี้สงสัยจะสูญตามวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายภาครัฐ กรณีบันทึกผ่านเครื่อง GFMS Terminal ให้ใช้คำสั่งงาน ZGL_JV กรณีบันทึกผ่านระบบ Excel loader ให้ใช้ แบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยมีวิธีการบันทึกรายการบัญชี ดังนี้

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ (ระบุประเภท 5108x x x x x x)
เครดิต ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ(ระบุประเภท 11xxxxxxx)

6. ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย

ส่วนราชการส่วนกลางที่มีเครื่อง GFMS Terminal จะเป็นผู้ดำเนินการประมวลค่าเสื่อมราคาในภาพรวมของหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสินทรัพย์ที่ระบบจะประมวลผลจะต้องดำเนินการสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์ในระบบให้เรียบร้อยก่อน โดยใช้คำสั่งงาน ZAFAB (การผ่านรายการค่าเสื่อมราคา) โดยปรากฏรายการบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ (ระบุประเภท 51050101xx)

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท 120xxxxxxx)

กรณีสินทรัพย์ที่ไม่มีข้อมูลสินทรัพย์รายตัวในระบบ ซึ่งเกิดจากการยกยอดข้อมูลจากระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างเข้าสู่ระบบ GFMS ให้ปรับปรุงจำนวนค่าเสื่อมราคาโดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JV หรือแบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JV โดยปรากฏรายการบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ (ระบุประเภท 51050101xx)

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท) 120xxxxxxx)

7. วัสดุคงคลัง

เมื่อสิ้นงวดบัญชีให้ตรวจนับจำนวนวัสดุที่คงเหลือและบันทึกรายการวัสดุสำนักงานที่ใช้ไปเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี โดยใช้คำสั่งงาน ZGL_JM หรือแบบ บข 01 ประเภทเอกสาร JM โดยปรากฏรายการบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าวัสดุที่ใช้ไป (510401104)

เครดิต วัสดุคงคลัง (1105010105)